

Programmabegroting 2020-2023

definitief 12-11-2019

gemeente
gouda

3.1 Economie, werk en onderwijs

Waar staat het programma voor?

Lasten in €
20.454.000

Baten in €
8.007.000

Percentage van totale uitgaven
7%

Het programma Economie, werk en onderwijs draait om het versterken van de economie waarbij inwoners zoveel mogelijk meedoen. Dit vraagt om een stevige verbinding tussen de drie werkvelden economie, werk en onderwijs. Het programma draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, aan innovatie en aan een goed functionerende arbeidsmarkt. Tevens draagt dit bij aan een goed onderwijsaanbod, adequate onderwijshuisvesting en een goede verbinding tussen onderwijs en het sociaal domein. Circulair produceren en consumeren gelden in dit kader als uitgangspunt.

Wat wil Gouda bereiken?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en stimuleren innovatie

Gouda wil, vanuit een stimulerende rol, dat het aanbod van opleidingen aansluit op de vraag van het bedrijfsleven en innovatie in Triple Helix-verband optimaliseren. Gouda stimuleert dat jongeren opleidingen kiezen met een beroepsperspectief en de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen en aan het werk te gaan.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Gouda wil jeugdwerkloosheid voorkomen. Gouda zet in op preventie jeugdwerkloosheid en een effectieve aanpak, opdat de jeugdwerkloosheid in de periode 2019-2022 met 100 jongeren structureel daalt.

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Gouda wil een aantrekkelijke stad zijn voor het midden- en kleinbedrijf en grote ondernemers. Met Gouda Onderneemt is een economische agenda 2018-2020 opgesteld, met maatregelen die het vestigingsklimaat versterken. De gemeente evalueert samen met Gouda Onderneemt de economische agenda en stelt in samenwerking met Gouda Onderneemt een nieuwe agenda op. In regionaal verband werken de gemeenten van Midden-Holland, samen met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en het onderwijs aan een nieuw perspectief op de economische ontwikkeling van de regio.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval

Gouda wil dat jongeren zich tijdens hun schoolloopbaan zo optimaal mogelijk ontwikkelen. Vanuit een 'Onderwijsagenda' werkt Gouda met het onderwijs aan een goed onderwijsaanbod, aan doorlopende leerlijnen en aan de voorwaarden opdat jongeren een startkwalificatie behalen.

Kostenefficiënte onderwijshuisvesting met toekomstbestendige schoolgebouwen

Gouda wil kostenefficiënte onderwijshuisvesting met duurzame- en toekomstbestendige schoolgebouwen realiseren. Samen met het onderwijs is een Integraal Huisvestigingsplan opgesteld, dat als basis geldt voor een meerjarige aanpak.

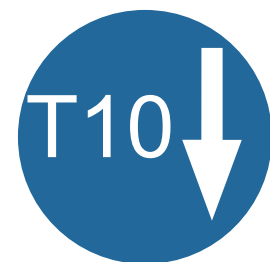
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Streefwaarde 2020: afname aantal voortijdige schoolverlaters tot 1,75% (= 100 jongeren)

Streefwaarde periode 2019-2022: afname jeugdwerkloosheid met 100 jongeren structureel

Streefwaarde 2020: leegstand kantoren buiten top 10 gemeenten met hoogste leegstand

3.1.1 Doelen en prestaties

Dit programma heeft een sterke relatie met de opgave in hoofdstuk 4 Sociaal Domein, die zicht richt op 'aan het werk en meedoen'.

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie

We werken aan een sterkere samenwerking in de 'Triple Helix', tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Met als doel om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken en innovatie aan te jagen.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Triple Helix meerjarige projectenagenda

Met partners (gemeenten in de regio Midden-Holland, bedrijfsleven en onderwijs) wordt, op basis van een 'Triple Helix projectenagenda', gewerkt aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen en een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Gouda doet dit vanuit een regierol en voert concrete projecten uit. Er wordt gewerkt aan de thema's zorg en technologie, green technology/bodemdeling en stadsdistributie. Met de regio is besloten om in het najaar 2019 rond deze thema's regionale bijeenkomsten te beleggen om zo tot een projectaanpak te komen.

Centra voor Innovatief Vakmanschap

De gemeente Gouda continueert de samenwerking in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology (CIV ST) en het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg (CIV WZ), en bouwt dit verder uit. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de arbeidsmarkttekorten in de techniek- en zorgsector. Daarnaast draagt het CIV ST bij aan innovatie. Gouda zet in 2020 in op een uitbreiding van (Goudse) projecten en living labs binnen het CIV ST en koppelt deze aan de Triple Helix projectenagenda. De programmamanager Economische Actieagenda (GoudaOnderneemt/gemeente) speelt hier een verbindende rol.

De samenwerking in het CIV WZ wordt verder vormgegeven en onderzoeksopdrachten worden gekoppeld aan het nieuwe practoraat. Ook wordt vanuit de Triple Helix agenda ingezet op nieuwe projecten op het snijvlak van zorg en technologie samen met het CIV WZ.

Acquisitie HBO

In 2020 wordt verder ingezet op versterking van het hoger onderwijs in Gouda en de regio Midden-Holland. De start van de ICT praktijkopleiding in september 2019 is een eerste stap. Met een bidbook wordt vanuit een open samenwerkingsstructuur gewerkt aan meer samenwerking met hoger onderwijs en onderzoek. Met dit bidbook wil Gouda hogescholen 'verleiden' om in Gouda onderwijsactiviteiten te ontplooiën.

Techniekakkoord en Techniekwerkplaats

Met onderwijspartners (incl. brede school en bibliotheek) en bedrijven wordt een Gouds Techniekakkoord afgesloten. Dit akkoord zorgt voor een brede inhoudelijke inbedding van en samenwerking rond de eveneens te realiseren Techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek..

MBO opleiding groen en energie agenda

In het bedrijfsleven zullen, om de energietransitie te realiseren, nieuwe vacatures en functies ontstaan. Gouda wil dat het onderwijs hierop inspeelt door her- bij- en omscholing. Daarom stimuleert Gouda de onderwijspartners, waaronder mboRijnland en het Wellant College, om een 'MBO opleiding Energie en Milieu' te starten. In dit kader heeft de gemeente een agenderende en faciliterende rol.

Kom Binnen bij Bedrijven

'Kom Binnen bij Bedrijven' wordt, wegens succes in de afgelopen jaren, in 2020 opnieuw in de regio Midden-Holland georganiseerd. Het doel van dit evenement is dat bedrijven hun vacatures en stageplaatsen onder de aandacht brengen, bewoners kennis maken met het bedrijfsleven en werkzoekenden aan het werk komen. Het neveneffect voor de gemeente is, dat het organiseren van dit evenement een manier is om een duurzaam netwerk met bedrijven en scholen op te bouwen en werkzoekenden te plaatsen. Dit evenement wordt samen met onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en andere gemeenten in de regio georganiseerd. De gemeente Gouda neemt zelf als werkgever ook deel.

Match vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in relatie tot de energietransitie

In 2020 wordt in regionaal verband, met extra inzet van eenmalige middelen (Perspectief op Werk), in nauwe samenwerking met werkgevers (waaronder VNO/NCW) die actief zijn in de energietransitie, werkzoekenden opgeleid met als doel vacatures in deze sector te vervullen.

Versterken en evalueren arbeidsmarktpartijen

In 2020 wordt in regionaal verband, met extra inzet van eenmalige middelen (Perspectief op Werk) nauw samengewerkt met de arbeidsmarktpartners en uitzendbureaus. Hiermee worden garantiebanen voor arbeidsbeperkten gerealiseerd en werkzoekenden, waaronder statushouders, richting werk geholpen.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Door binnen de gemeente in toenemende mate integraal te werken en door een intensieve samenwerking met de partners in de regio realiseert Gouda een 'sluitende aanpak jeugdwerkloosheid'.

School@work

Gouda blijft het project School@work ondersteunen, omdat het voorkomt dat jongeren langdurig werkloos worden. Jongeren die niet binnen het reguliere onderwijs passen, behalen binnen School@work een diploma op niveau 1 (of een Praktijkverklaring). Dit is een activiteit van het MBO Rijnland en Promen. In 2020 start aanvullend een nieuw traject voor statushouders met extra aandacht voor taalonderwijs.

Praktijkverklaringen

Gouda heeft, vanuit de rol als penvoerder namens de arbeidsmarktregio, in 2019 toestemming gekregen om in een landelijk 'Pilot Praktijkverklaringen' te participeren. De pilot duurt twee jaar en het doel is om 150 werkzoekenden, in overleg met de werkgever, om te scholen voor erkende deeldiploma's. Hiermee draagt de pilot bij aan het terugdringen van de werkloosheid onder werkzoekenden zonder startkwalificatie en het invullen van werkgelegenheid.

Opleidingskeuze met goede kansen op de arbeidsmarkt

Gouda wil dat jongeren een opleiding kiezen met arbeidsmarktperspectief. Om jongeren te helpen bewust te kiezen, brengt Gouda jaarlijks een overzicht uit met de meest kansrijke beroepen. Deze wordt bij alle scholen onder de aandacht gebracht.

Sluitende aanpak stage- en leerwerkplekken

Samen met het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) zet Gouda in op voldoende stage- en leerwerkplekken en het oplossen van knelpunten. Hiermee draagt Gouda bij aan het voorkomen dat jongeren hun opleiding vroegtijdig onderbreken. Dit thema wordt op de onderwijsagenda geagendeerd.

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Om het vestigingsklimaat in Gouda en de regio te versterken is een Economische Agenda 2018-2020 opgesteld. In deze agenda zijn negen thema's benoemd die het vestigingsklimaat beïnvloeden, waaronder stadsmarketing en toerisme, programma binnenstad, mobiliteit en bereikbaarheid en duurzaamheid. Deze thema's worden uitgewerkt in andere onderdelen van de programmabegroting. De gemeente werkt samen met Gouda Onderneemt aan de uitvoering van de Economische Agenda. In 2020 vindt een evaluatie plaats van het functioneren van de Economische Agenda en worden samen met Gouda Onderneemt (nieuwe) speerpunten benoemd voor de samenwerking in de komende jaren.

Daar waar nodig en mogelijk vindt samenwerking met andere gemeenten in de regio plaats om de circulaire economie vorm te geven, de energietransitie mogelijk te maken en uitvoering te geven aan de Triple Helix samenwerking.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Ontwikkelstrategie Goudse Poort met als doel versterken van de vitaliteit van de Goudse Poort

De Goudse Poort is een belangrijk bedrijventerrein voor Gouda. Samen met betrokken partijen heeft de gemeente in de Versnellingskamer Goudse Poort een ontwikkelstrategie opgesteld voor het gebied. In 2019 evalueert de gemeente samen met de partijen de uitvoering van de ontwikkelstrategie. Ook zet de gemeente stappen in de uitvoering van de ontwikkelstrategie. De gemeente werkt met de eigenaar van de detailhandelsvoorziening op Kromme Gouwe aan een gebiedsdeal om deze commerciële voorzieningen te verplaatsen naar de Goudse Poort om het PDV-cluster (de GoStores) daar te versterken. Hiervoor is medewerking nodig van de provincie waarvoor de gemeente zich inspannt.

De gemeente wil samen met de eigenaren en gebruikers van de Goudse Poort (EVGP en BVGP) en het parkmanagement van de Goudse Poort meer werk maken van het verhogen van de kwaliteit van het bedrijventerrein en het profileren van de Goudse Poort als aantrekkelijke plek om te ondernemen.

De entree van de Goudse Poort via de afrit van de A12 (de Shell-entree) wordt aangepakt. Gemeente en betrokken partijen zoeken naar een variant waarbij een goede bereikbaarheid van het bedrijventerrein en de ecologische waarde/kwaliteit van dit gebied samen gaan. De gemeente spant zich in om een nieuwe invulling van de Engelvaartlocatie te faciliteren. Een oplossing voor het Goudse Poort gebouw is heel lastig te realiseren. De gemeente wil samen met de partijen van de Versnellingskamer Goudse Poort een aantal scenario's ontwikkelen wat te doen met het Goudse Poort gebouw met als doel de urgentie op het dossier aan te jagen.

Versterken vestigingsklimaat

In samenwerking met Gouda Onderneemt vindt uitvoering van de Economische Agenda 2018-2020 plaats. In 2019 starten de gemeente en Gouda Onderneemt een evaluatie van de Economische Agenda met als doelstelling het formuleren van (nieuwe) speerpunten voor de samenwerking in de komende jaren.

De gemeente zet daarnaast in op het accountmanagement voor bedrijven in Gouda.

Circulaire economie

De circulaire economie geldt als uitgangspunt. Afval is grondstof. In ons beleid en de uitvoering neemt Gouda kansen voor circulariteit mee in de afwegingen die worden gemaakt. In 2020 inventariseert de gemeente de huidige activiteiten in het kader van Groene Hart Werkt, de regionale agenda Midden-Holland en de activiteiten van het Duurzaamheidsplatform Gouda. Waar nodig en mogelijk participeert de gemeente in deze activiteiten.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval

De gemeente werkt met Goudse scholen aan de totstandbrenging van een gezamenlijke Goudse onderwijsagenda. Dit met als doel om onder andere het onderwijs te versterken en schooluitval tegen te gaan.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Doorlopende leer en ontwikkellijnen

De overgang tussen voorschools onderwijs, basisonderwijs, voortgezet onderwijs e.v. wordt in 2020 doorontwikkeld. Tevens wordt ingezet op een soepele overgang van VMBO naar middelbaar beroepsonderwijs (MBO) om uitval te voorkomen. Jongeren worden vroegtijdig in aanraking gebracht met techniek en 21e eeuwse vaardigheden. Dat doen we o.a. door de realisatie van een techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek en het afsluiten van een Gouds Techniekakkoord. Vanuit het VMBO wordt gestimuleerd om voor een technisch beroep te kiezen. Via het regionaal plan Sterk Techniekonderwijs, en de inzet van de door OCW hiervoor toegekende subsidie, krijgt vanaf 2020 het technisch vmbo, en de aansluiting met het bedrijfsleven cq de arbeidsmarkt, een impuls. Zo worden de mogelijkheden gecreëerd voor een doorlopende leerlijn techniek in de Goudse regio. Gouda blijft participeren in het centrum voor innovatief vakmanschap Smart Technology. De inzet op dit thema sluit aan op de Triple Helix agenda zoals hierboven benoemd.

Voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking Brede school en Weekendschool

Gouda zet in op het bestrijden van onderwijsachterstanden, binnen de landelijke kaders, ingevuld met gemeentelijk beleid. De rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt via gemeentelijke subsidieregelingen doorgezet naar kinderopvangorganisaties, schoolbesturen, Brede school en Weekendschool.

Activiteiten zijn:

- voorschoolse educatie op de peuteropvang; in 2020 van 10 naar 16 uur per week (nieuw rijksbeleid);
- vroegschoolse educatie, schakelklassen en onderwijstijdverlenging op de scholen, en
- stadsbrede collectieve voorzieningen via de Brede School en de Weekendschool.

De uitvoerende organisaties werken, waar mogelijk, wijkgericht samen aan een afgestemd en doorlopend OAB aanbod voor de doelgroep.

Passend onderwijs en versterken samenhang jeugdhulp-onderwijs

Gemeenten in Midden-Holland hebben, samen met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, thema's vastgesteld binnen de ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp. Gouda gaat aan de slag met het thema onderwijszorgarrangementen. Er worden samen met de regiogemeenten en de samenwerkingsverbanden nieuwe combinaties ontwikkeld van onderwijs en zorg voor leerlingen die minder dan 50% van hun tijd leerbaar zijn ("leerrecht").

Daarnaast werken we aan een verbeterde inzet van zorg op het speciaal onderwijs, zodat dit ten goede komt aan de kwaliteit, efficiëntie en effectiviteit. Er vindt een evaluatie plaats van Jeugdhulp op school (JOS) binnen het reguliere voortgezet onderwijs. Daarnaast heeft in het licht van de sluiting van de Regenboogschool medio 2019 de realisatie van een nieuwe cluster 4 school in de regio Midden Holland beleidsprioriteit.

Reductie schooluitval en bieden van kansen aan jongeren die een startkwalificatie willen behalen

Vanuit het Regionaal Meldpunt Schoolverlaters en door Leerplicht wordt voortdurend gewerkt aan het voorkomen van voortijdige schooluitval. Jongeren die niet terug naar school kunnen, worden toegeleid naar werk. Tevens wordt meer integraal gewerkt met het zorgdomein. Ook eerdere schoolverlaters worden zoveel mogelijk toegeleid naar werk en/of school.

In 2020 is er extra aandacht voor:

- tegengaan 'Groenpluk' (jongeren die hun mbo opleiding afbreken en gaan werken) krijgt in 2020 extra aandacht;
- begeleiding van de overgang van Praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs naar het mbo;
- begeleiding van jongeren in het vinden van een leerbaan.

Wettelijk is RMC verantwoordelijk voor jongeren tot 23 jaar. Voor jongeren van 23 tot 27 jaar die bij de gemeente een uitkering aanvragen, kan RMC wel adviseren (wat is passend voor deze jongere?) aan de gemeente. Door preventief te werken en in samenwerking met het arbeids- en zorgdomein, voorkomt RMC problemen als jeugdwerkloosheid.

Bemiddelen maatschappelijke stages

Bemiddeling rond maatschappelijke stages is primair de verantwoordelijkheid van de vo-scholen. De gemeente faciliteert in het kader van de maatschappelijke diensttijd (mbo / hbo) het netwerk 'Samen voor Goud'.

Kosten efficiënte onderwijshuisvesting met duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

Uitgangspunt is een goede balans tussen kosten én duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen, onder andere gebaseerd op een clustering van scholen.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Start realisatie bouwprojecten 1e tranche Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting

De gemeenteraad heeft april 2019 de bouwstenen en strategische (inhoudelijke) uitvoeringskaders van het integraal huisvestingsplan onderwijs vastgesteld. Samen met de betrokken schoolbesturen is dit uitgewerkt in het Uitvoeringsplan 1e tranche onderwijshuisvesting 2019-2023. Na instemming van de raad zullen de voorbereidende werkzaamheden voor deze bouwprojecten worden gestart en waar mogelijk gerealiseerd vanaf 2020.

Planvorming en uitvoering van reeds in gang gezette huisvestingsopgaven buiten het uitvoeringsplan onderwijshuisvesting

Dit betreft onder andere het huisvestingsproject locatie Heemskerkstraat van De Goudse Waarden en de huisvesting van De Ark-Gemiva aan de Clematislaan. In 2020 worden verder nadere voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een nieuw permanent schoolgebouw in Westergouwe.

3.1.2 Eigen indicatoren

Voor het monitoren van de doelstellingen van dit programma gebruikt Gouda de volgende eigen indicatoren.

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal banen	36.300	Behoud van het aantal banen
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal bedrijfsvestigingen	6.449	Behoud van het aantal bedrijfsvestigingen
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Leegstand kantoren als positie van gemeente met hoogste leegstand (Bron Cushman & Wakefield)	plek 11 (C&W, jan 2018)	Plek buiten top 10
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Afname aantal jongeren zonder werk t/m 27 jaar	226	In de periode 2020-2023 daling realiseren van 100 jongeren

3.1.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde
3. Economie	Vestigingen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 65 jaar)	per 1.000 inw. 15-65 jr	2018	126,9	145,9	Gouda stuurt niet op deze indicator
3. Economie	Funciemenging	%	2018	52,2	52,8	Gouda stuurt niet op deze indicator
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2018	2	1,9	Afname naar 1,75 (100 jongeren)
4. Onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	1,67	1,91	Gelijk blijven
4. Onderwijs	Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	47,21	23,28	Afname

Tekstuele toelichting op de indicatoren.

Indicator	Toelichting
Vestigingen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 65 jaar)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Funciemenging	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".

3.1.4 Wat gaat het kosten?

3.1.4.1 Overzicht exploitatie

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Lasten	20.454	19.719	19.330	19.616
Baten	-8.007	-7.098	-6.821	-6.824
Saldo van lasten en baten	12.447	12.621	12.509	12.792
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-303	-113	-37	-37
Saldo mutaties reserves	-303	-113	-37	-37
Resultaat	12.144	12.508	12.472	12.755

3.1.4.2 Toelichting op de exploitatie

De 2e begrotingswijziging 2019 heeft geleid tot de volgende mutaties (+ = nadeel, - = voordeel):

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Kadernota 2020				
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	80	80	80	-20
4.2 Onderwijshuisvesting	78	177	45	923
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0	30
Tweede ijkmoment 2019				
2.4 Economische havens en waterwegen	0	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	1	1	1
3.4 Economische promotie	0	9	9	9
4.2 Onderwijshuisvesting	128	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	17	16	16
Tweede ijkmoment 2019				
Overige mutaties	-265	-549	-360	-97
Totaal	21	-264	-207	864

3.1.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
2.4 Economische havens en waterwegen	830	974	1.117	1.259
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	50	57	57	55
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	23	23	23	23
3.4 Economische promotie	2.206	1.992	1.913	1.622
4.2 Onderwijshuisvesting	7.110	7.289	7.175	7.610
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.231	2.287	2.225	2.225
Totaal	12.450	12.622	12.510	12.794

3.1.4.4 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Integraal Huisvestingsplan	2.570	5.500	2.900	4.950
Permanente uitbreiding De Triangel met 4 lokalen, Coniferensingel 20	0	200	0	0
Renovatie Goudse Waarden	0	0	8.072	0
Vernieuwbouw De Ark	5.320	0	0	0
Voorbereiding, niet-commerciële voorzieningen Westergouwe (2007) gesloten deel	0	0	518	0
Totaal	7.890	5.700	11.490	4.950

3.1.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Voor bedrijven is een prettige woon- en leefomgeving voor medewerkers een aspect dat een rol speelt bij de keuze voor een vestigingsplaats. Gouda biedt met zijn historische binnenstad én zijn aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden een aantrekkelijke vestigingsplaats. De recreatiegebieden van de Groenalliantie in Gouda en de bredere regio zijn hierin van groot belang.

De recreatiegebieden zijn de afgelopen periode doorontwikkeld qua inrichting, waarbij op verschillende doelgroepen wordt ingespeeld: actieve recreatie, beleven en gebruiken (creatief, sportief, ontdekkend, luxe genieten, natuur genieten, familieverband etc.). Een aantal planonderdelen wordt de komende periode nog uitgevoerd, waarna de gebieden up-to-date zijn.

Bedrijvenschap Regio Gouda

Het Bedrijvenschap Regio Gouda is een zelfstandige organisatie waarin de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samenwerken. Het bedrijvenschap ontwikkelt het regionale bedrijventerrein Gouwe Park van 45 ha netto om zo ruimte te bieden voor de vestiging van bedrijven en daarmee werkgelegenheid te behouden of te verbeteren. De begroting 2020 voorziet in een geleidelijke uitgifte van alle gronden tot eind 2021. Daarmee wordt de samenwerking in Gouwe Park afgerond. De wenselijkheid van een verlenging van het bedrijvenschap is onderdeel van overleg.

Grondbank RZG Zuidplas

Door de deelname in de Grondbank met 6% heeft Gouda invloed op de regionale woningbouwopgave. In 2019 is een concept ontwikkelvisie Middengebied door de gemeente Zuidplas opgesteld. Deze concept ontwikkelvisie is in relatie met de grondeigendommen van de Grondbank verder uitgewerkt o.a. met het doel de waarde van deze gronden minimaal te behouden. Medio 2020 zal deze ontwikkelvisie, na verwerking van de zienswijzen en de nodige aanpassingen door de raad van de gemeente Zuidplas worden vastgesteld.

Als belangrijkste ontwikkeling voor de Grondbank RZG Zuidplas geldt de bepaling van het (woon)programma in de Zuidplaspolder en de ruimtelijke vertaling daarvan naar de grondeigendommen van de Grondbank. Aanvullende voorzieningen zijn nodig, als de waardering van de gronden lager uitvalt dan verwacht. Als er geen ontwikkelperspectief is voor de Zuidplaspolder kan het verlies oplopen tot circa 60 mln. waarvan reeds 21 mln. is voorzien. Gouda draagt hiervan 6% ofwel 3,6 mln. respectievelijk 1,26 mln.

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de marktgeden en toeristenbelasting als algemeen dekkingsmiddel.

3.2 Energie en klimaat

Lasten in €
26.320.000

Baten in €
28.945.000

Percentage van totale uitgaven
9%

Waar staat het programma voor?

Op het gebied van klimaatadaptatie, bodemproblematiek, groen en water wil de gemeente werken aan een toekomstbestendige stad met droge voeten voor onze kinderen en kleinkinderen. De gemeente handhaaft het ambitieuze doel om in 2040 CO₂-neutraal te zijn. In aanvulling hierop wordt 2040 als streefdatum vastgesteld voor een gasvrije stad.

Wat wil Gouda bereiken?

Klimaatadaptatie: water en groen

De gemeente wil werken aan een toekomstbestendige stad in relatie tot wateroverlast, hitte en droogte. Tegelijkertijd moet de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de stad vergroot worden. Dat kan onder meer door het creëren van nieuw groen en water en het verbeteren van de kwaliteit van het bestaande groen.

Bodemdaling

Gouda ligt in een gebied met sterke bodemdaling. De gemeente wil samen met partners werken aan een innovatieve aanpak. Dit moet leiden tot oplossingsrichtingen die bijdragen aan een toekomstbestendige stad.

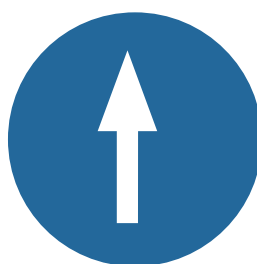
Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

Als Gouda in 2040 een aardgasloze stad wilt zijn, dan moet nu met onze partners in de stad gestart worden met een grootschalig traject van energietransitie voor bestaande bouw. In 2025 wil de gemeente een eerste Goudse woonbuurt gasloos hebben

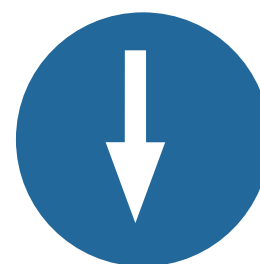
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Huishoudelijk restafval in kg per inwoner in 2016; streefwaarde 100 kg per inwoner in 2020

Toename van het aantal m² openbaar groen

CO₂ uitstoot omlaag